

В ПОЛЬЩІ КЛЕКОТИТЬ.

Польща на вульсарі — пише кореспондент зі Стрия до “У.Р.В.” Це найскандальніша характеристика теперішнього стану Польщі.

Будинки упрани. Стинялася сутінка з поліцією, було поранено 8 поліцейів та майже 20 робітників.

“НАШІ” В ПАРИЖІ.

Про життя-буття Українців в Парижі читаємо цікавий допис з Парижу до львівського “Діла”.

Свіжим часописом, або за новою книжкою; де можна було б часом зустрітись з земляками, часом послухати цікавого доклада, то що.

смислово називає себе “Українською Кольонією”, і вважає себе єдиною дійсною українською громадою й т. п.

РОБКОРИ З РАД. УКРАЇНИ ДО СВОЇХ ТОВАРИШІВ В КАНАДІ.

Гурток робкорів при Селянській Державній Цукроварні в місті Корсуь, на Ківіщині, яким тов. М. Рогоман, Саска.

посвядження) газети, чим більше пресового фонду, тим більше революційної свідомості.

ДО РЕДАКЦІЇ “УКР. РОБІТНИЧІ ВІСТИ”.

Шановний Товаришу Редакторе! Читачу газети “Укр. Робітничі Вісти” та “Фармерське Життя” висловлюю щиру подяку від імені робкорівського гуртка нашої цукроварні за пролетарський революційний напрям газет.

ОЙ БРУД, ЧАЙКО, БРУД.

Присвечую жовтоблукатий чай, про клевету якого да робітників в Бест Форт Вилл в канадській пресі читали в інспроставина Болдарицька в “У.Р.В.” з 25. лютого 1926 року.

БОРотьБА ЗА ЄДИНИЙ ФРОНТ В ЧЕХОСЛОВАЦІНІ.

Боротьба за єдиний фронт в Чехословаччині де далі поширюється. На заяви компартії, що вона ладу утворити єдиний фронт на підставі мінімальних вимог, висунутих соціал-демократами в декларації, оповіщенні після їхнього виходу з урядової коаліції, починають віднаходити соціал-демократам.

Чайка склгити, Чайка плаче, Матеріалі все збіра, А того вона не знає, Що і брехні смерть бува.

Борьба за єдиний фронт в Чехословаччині де далі поширюється. На заяви компартії, що вона ладу утворити єдиний фронт на підставі мінімальних вимог, висунутих соціал-демократами в декларації, оповіщенні після їхнього виходу з урядової коаліції, починають віднаходити соціал-демократам.

на зібраннях по своїх фабриках і заводах самі висловили свої думки відносно єдиного фронту.

СКАЧИ ВРАЖЕ, ЯК ПАН КАЖЕ.

Італійські філософи склали конгрес до Мілану. Він почався 30. березня, а 31. вже скінчився. На черзі стояв виклад проф. Сарльо з фьлорентійського університету про проблему “Вищого виховання та свободи”.

Вільність присутніх учених не скривала свого ворожого ставовища до фашизму. В наслідок цього, кілька годин пізніше ректор університету, імовірно з порозумінням з місцевим префектом, повідомив голову конгресу, що не дозволяється на продовження наради конгресові в університетських салях.

ЯК ТРУДЯЩИЙ НАРОД БОРОНИТЬ СВОЮ ШКОЛУ.

Після підрахунку жертв, які вплинули з різдвяної коляди в Галичині на “Рідну Школу”, виходить, що цього року в збірці взяло участь 1,740 сіл, або на 614 сіл (36 процент) більше як попереднього року.

Не забувайте про пресовий фонд “Укр. Роб. Вістей”!

3 поля науки і техніки

НАУКОВІ ЗДОБУТКИ 1925 РОКУ.

Научна праця на усіх ділянках поступає невпинно вперед. Кожен майже день приносить якийсь здобуток, якийсь новий винахід чи нову нахідку, що прояснює нещодо темне до тепер питання.

Антропология (наука про людину).

Питання про те, чи чоловік відразу був таким, яким він є сьогодні, чи може він щойно після довгого розвитку дійшов до того ступеня, в якому ми знаходимося, видавна цікаво вивертити. Знайдені в часі різних розкопок кістки давніх людей, виказали, що дійсно тин людини підлягав довгому і послідовному розвитку (еволюції) під впливом обставин.

В Тонге, в Південній Африці, знайдено череп передісторичної людини, який може стати одним з ланцюжків людської еволюції (розвитку); де що вказує на те, що він старший, як славний череп “малого чоловіка”, знайдений на острові Яві.

Частини черепа й кістки людини невідомої раси знайдені в Капернаумі, в Палестині. Розкопки на Флориді відкрили останки людей разом з кістками мамута в таких обставинах, які показують, що мамути пережили в Америці довше, як думали.

Людські останки з передісторичних часів разом з кістками мамутів, пещерних медведів і пещерних гієн знайдено в Фрідмі. Експедиція Американського Природничого Музею нашла

в Монголії багато слідів і останків культури камінного віку. Др. Едвард Сапір, канадський антрополог, оповідає, що порівнюючи діалекти американських Індіан з старою китайською мовою, найшов між ними незвичайну схожість.

Археология (наука про людську старовину).

Наукова експедиція Російського Географічного Товариства повернулася з Тибету з багатозбиркою старовинних предметів, доказуючих, що дві тисячі літ тому існувала монгольська цивілізація, яка мала звязки з грецькою.

Астрономия.

Для астрономічних дослідів минулий рік був особливо сприятливий через повне затемнення сонця, 24. січня 1925 р., яке можна було бачити, фотографувати і досліджувати з цілого ряду астрономічних обсерваторій в Америці. Між иншим вдалося приблизно зміряти температуру сонячної “корони” — 5 тисяч степенів Фаренгейта. 3 фотографії перший раз стверджено на сонці існування кисня інших хемічних елементів.

Професор Едвін П. Гобл з обсерваторії на Мавнт Вилсон в Каліфорнії відкрив “нові світи”, системи звазд похаж на нашу зоряну систему (до якої належать нашесонце і всі звазди, які бачимо), та такі далекі, що помітно їх на небу тільки як невірзани ясні плями і треба якого міліона літ, щоб світло їх дійшло до нас. Обдивайтесь новим кометі відкрито минулого року; деякі вже давніш відомі, тільки в дету повернулись в межі нашої обсерваторії, деякі зовсім нові.

Жінки голландських рибаків, підчас страшної бурі на морю, чекають на своїх чоловіків, що виїхали на ловлю оселедців. Сцена представляє жах жінок, які тільки що довідалися загибель своїх чоловіків в морі. Цю драму побачите на сцені Укр. Робітничого Дому у Вінніпегу, в найближчу суботу. Заможайте від тепер тикети.

МАКСИМ ГОРЬКІЙ.

СИЛА ТРАДИЦІЇ.

(З італійських оповідань.)

Коли життя стане таке, що людина не знаходить шматка хліба на землі, яку угноєно кістками його предків, — не знаходити і через злидні їде, стиснувши серце, на південь Америки, за тридцять днів дороги від батьківщини своєї, — коли життя таке, то чого-ж ви хочете від людини?

Хто-б він не був, — все рівно, він як дитина, віднята від грудей матері. Вино чужини гірке йому і не радує серця, а отруєно його журбою, робить слабким, мов губка, і мов губка рідину, — це серце, відірване від грудей батьківщини, жаждиво вбирає всяке зло, родить темні почуття...

рків до наших днів, та до її кінця. Пять літ тому, в горах, в маленькому селі Сарачена, жила красуня Емілія Бракко. Чоловік її поїхав до Америки і вона жила в хаті свекра. Здорова, дужа робітниця, вона мала чудовий голос і веселу вдачу.

Граючи словами, вмѣла вона берегти свою честь замужньої жінки, її сміх викликав багато солодких мрій, а ніхто не міг похвалитися своєю перемогою над нею. Але ви знаєте, що на світі більш за все завидують диявол та баба: коло Емілії була свекрука, а диявол завжди там, де можна вининити лиха...

— Ти надто весела без чоловіка, моя любко, — казала баба, — я мабуть напишу йому про це. Гляди, — я стежу за кожним кроком твоїм, — твоя честь — наша честь... З початку Емілія спокійно переконувала свекруку, що вона любить її сина, її нема чого занювати. А та що-разу частіше й частіше образала її відозріннями і почала базікати всюдн, що її невістка не має сорому.

Зачувши це Емілія, заржалася і благала що відьми, щоб не губила її своїми брехнями, за присягала, що в нічому невинна перед чоловіком, навіть в думках не має спокуси зрадити його. Баба-ж не вірила її.

— Ти написала? — тихо запитала Емілія. — Так. — Добре!

Наші чоловіки, равніви, як Араби, — Кмілія розуміла, чим загрожує її поворот чоловіка. Другого дня свекрука пошла в ліс назбирати хмизу, а Емілія — за нею, сховавши під спідницю сокиру... Красуня сама прийшла до карбнерів і сказати, що вбила свекруку.

— Краще бути убивцею, а ніж мати славу розпутної, коли чесна, — сказала вона. Суд над нею був її тріумфом: майже все населення Сенедрії пішло свідчити за неї і багато з злізми казало суддям: — Вона невинна, її погублено безвинно. Лише один преподобний архієпископ Коцци був протн нещасної: він не хотів вірити в її чистоту, казав про необачність, підтримання в народі старовинних традицій, попереджував людей, щоб не вчинили помилки, казав все, що повинен був говорити, і можливо через нього Емілія засудили до чотирох років в'язниці.

Так само, як і чоловік Емілії, її односельчанин Донато Гварнїчя жив за океаном, лишивши в дома молодшу жінку. Чот три роки тому дістає Донато листа від матері. Пише мати, що його жінка, Тереза, зійшлася з його батьком, — її чоловіком, і живе з ним. Ви бачите, — знову баба й диявол вкупі.

Гварнїчя — син узвв квітка на першого-ж пароплава в Неаполь тай немов з хмараи вляв, прибув до дому. * Міліція в Італії. — Примітка складача.

Жінка й батько прикинулись здивованими, а він суворий й недовірливий чоловік, перші часи тримав себе спокійно, бажаючи переконатися, оскільки вірний був донос, — він чув історію Емілії Бракко. Він ніжно приглубив жінку і де-який час вони обоє жили так, неначе знову переживали медовий місяць кохання, жагучу гульню молодости.

Мати хотіла напоїти його вуха отруєю, та він зулпнив її: — Досить! Я хочу на власні очі переконатися, чи вірні твої слова, не перешкадай мені. Він знав, що ображеному вірити не можна, хай це буде рідна мати.

— Майже половина літа минуло тихо й мирно, можливо, все життя такими сплило-б, але під час коротких відлучок сина з дому його батько знову почав залицятися до невістки. Вона пручалася розпустному дідові і це його розізліло, — надто раптово прибіглилася насолода молодим тілом, і от він вирішив помститися. — Ти пропадеш — погрозив він їй. — Ти також, — відповіла вона.

У нас говорять мало. Через день батько сказав синові: — А чи знаєш ти, що твоя жінка тебе зраджуєва? Той, блідий, глядючи просто йому в вічі, запитав: — У тебе є докази? — Так, Ти, хто зазнав її ласки, казали мені, що у неї внизу живота великк родимка, — отже це так?

(Далі буде.)

ЧИ ВИ ВЖЕ ЧИТАЛИ

найновішу книжку відомого робітничого письменника М. ІРЧАН

КАРПАТСЬКА НІЧ

що недавно виїхала з друку? Якщо немає її в самі, або ви її знаєте, то поспрашуйте купити, а будете мати користь книжку в хаті. Не тратьте вона ваготи навіть тоді, як ви перечитаете її. Це довша повість з воєнних часів в Галичині і з життя робітництва в Америці. Коли читаєте, то не можете так довго відірватися від книжки, доки не перечитаете до кінця.

Письменик М. Ірчан сам пережив війну і вірно описує всі її страшні події в старому краю. Читачи “Карпатської ніч” ви рідко бачите і то в найбільш приступній спосіб, бо ціла книжка написана незвичайно зрозумілою мовою. Нарзочована вона на найкращому папері, окладина з артстичним малюнком в дубов кольорах. Купіть, а ніколи не пожалуйте Розповсюджуйте скрізь що ликають. ЦІНА 50 ЦЕНТИВ ЗА КНИЖКУ. Замовлення з гришми пославти на таку адресу: Ukrainian Labor News Cor. Pritchard & McGregor Winnipeg, Man.